

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาผลไม้คูกกลั่น บ้านหนองยอเหนือ ตำบลโพธิ์ประสาท อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ผลไม้คูกกลั่น 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้คูกกลั่นบ้านหนองยอเหนือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ผลไม้คูกกลั่น ในพื้นที่หมู่ที่ 13 บ้านหนองยอเหนือ ตำบลโพธิ์ประสาท อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยสำรวจ (Survey Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามโดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์กับสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ผลไม้คูกกลั่นแล้วนำมาอธิบายข้อมูลในเชิงพรรณนา

จากการศึกษาถึงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาผลไม้คูกกลั่นพบว่า

1. กระบวนการผลิต

ใช้ปืซึ่งบรรจุผลไม้มาทำการเผาผลไม้ให้เป็นถ่าน

2. ขั้นตอนการผลิต

- ชนิดของวัตถุดิบ คือ คัดเลือกผลไม้ชนิดต่างๆ เช่น น้อยหน่า ข่าวโปก มะพร้าว ลูกตาล ไม้ไผ่ ทุเรียน มังคุด หรือสับปะรด

3 ขั้นตอนการเผา

- ทำการขุดดินเป็นร่องขนาดกว้าง 1 สอก ลึก 1 คืบ
- ใช้ขี้ข่าวโปกโรยลงไปในเรื่องที่ได้ทำการขุดเตรียมเอาไว้ก่อนหน้านี้แล้ว
- ใช้เหล็กเส้นขนาดเท่านี้ซี่พาดขวางร่อง ขนาดพอที่จะวางภาชนะได้
- เทน้ำมันเบนซินรดขี้ข่าวโปกดินน้อย
- จากนั้นให้เทกลบดินกลบภาชนะให้มิด แล้วเผาไปเรื่อย ๆ
- จากนั้นจึงเขี่ยเอาเกลบบอกดับไฟ และปล่อยทิ้งไว้ให้เย็น ทิ้งไว้ 1 คืน

4 ขั้นตอนการจำหน่าย

งานแต่ละชิ้นพ่อค้าจะมารับซื้อด้วยราคาที่แตกต่างกันไป ถ้าเป็นน้อยหน่า มังคุด ไม้ไผ่และอื่น ๆ จะได้ราคาที่ 10-15 บาทต่อชิ้น แต่ถ้าเป็นทุเรียน สับปะรด จะได้ราคาถึงชิ้นละ 30-35 บาท

ข้อมูลสภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้เผาคับกลิ้ง พบว่า

1. ปัญหาด้านการตลาด แนวทางแก้ไข คือ พัฒนาด้านการตลาดควรกระทำโดยเร่งด่วนในประการต่างๆ ดังนี้ คือ ศึกษาภาวะความต้องการของตลาดให้ทันเหตุการณ์, ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาด

2. ปัญหาด้านการเงิน แนวทางแก้ไข คือ รัฐบาลให้การส่งเสริมผู้ค้าเงินทุน

3. ปัญหาด้านเทคโนโลยีการผลิต แนวทางแก้ไข คือ มีเตาเผาที่ทันสมัยขึ้น

4. ปัญหาด้านแรงงาน แนวทางแก้ไข คือ พัฒนาแรงงานของกลุ่มให้มีความรู้

5. ปัญหาด้านการจัดการ แนวทางแก้ไข คือ ส่งเสริมให้ทางกลุ่มมีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม ร่วมรับรู้ในทุกขั้นตอน

6. ปัญหาด้านการขาดแคลนข้อมูลในการช่วยตัดสินใจ แนวทางแก้ไข คือ ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ นักงานพาณิชย์จังหวัด กรมพัฒนาฝีมือและแรงงาน

7. การกระจุกตัวของธุรกิจในพื้นที่เฉพาะในตัวเมือง

แนวทางแก้ไข คือ ต้องทำการขยายพื้นที่ทางการตลาด คือ หาแหล่งรองรับสินค้าใหม่เพิ่มเติม ไม่จำเป็นต้องจำหน่ายสินค้าเฉพาะในเขตตัวเมือง หรือตัวจังหวัดเท่านั้น

8. ปัญหาด้านการขอรับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ

แนวทางแก้ไข คือ ให้หน่วยงานพัฒนาชุมชน เข้ามาดูแลโดยมีเจ้าหน้าที่ของจังหวัดเป็นพี่เลี้ยง การดำเนินการผลิตจึงจะเป็นไปโดยสะดวก และมีช่องทางการจำหน่ายที่ถูกต้อง

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ทางรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมไปถึงให้มีการทัศนศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีการผลิต มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับรูปแบบการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ไม้เผาคับกลิ้ง เพื่อให้กลุ่มผู้ประกอบการจะได้มีความรู้เกิดทักษะ ในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผลไม้มะม่วง เพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองในการจัดซื้อ ปัจจัยการผลิต พร้อมทั้งมีการวางแผนแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาด ศึกษาภาวะความต้องการของตลาดเพื่อจะปรับแนวคิดในการผลิต ผลิตตามความต้องการของตลาด

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษาผลไม้ดुकกลั่น บ้านหนองขื่อนือ ตำบลโพธิ์ประสาท อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ทำการวิจัยสามารถดำเนินงานด้วยความเรียบร้อย และประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี เนื่องมาจากการได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งขอกล่าวอ้างถึงดังนี้

ท่านอาจารย์เสรีย์ ซาเหลา ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำโปรแกรม ได้ให้คำปรึกษาชี้แจง และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

อาจารย์นพดล เกษตรเวทิน ที่กรุณาช่วยชี้แจงจุดบกพร่องของการทำการวิจัยในครั้งนี้ และนำมาซึ่งการแก้ไขใหม่ให้ดียิ่งขึ้น

อาจารย์อุทัยวรรณ ถิมปชยาพร ที่ให้ความเป็นกันเองในการแนะนำข้อมูล การแก้ไขรูปแบบที่ถูกต้องในการทำวิจัยครั้งนี้

อาจารย์สันติ พงษ์พรต อาจารย์ประจำภาควิชาเซรามิก คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ที่กรุณาออกแบบ และจัดสร้างเตาเผาผลดุกกลั่น

ขอขอบพระคุณหน่วยงานพัฒนาชุมชนประจำอำเภอไพศาลี องค์การบริหารส่วนตำบลไพศาลี ที่กรุณาให้ข้อมูล และแผนพัฒนาตำบลประกอบข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ชาวบ้านทุก ๆ คนในหมู่บ้านหนองขื่อนือ หมู่ที่ 13 ตำบลโพธิ์ประสาท อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาของท่าน จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวรุ่งเพชร ศรีภูมิมา

นางสาวสมโภช เสือบัว

นางสาวศิริพร แดงแจ่ม

สิงหาคม 2547